Sikori, spennende beiteplante som øker tilveksten på lamma

Sikori er en ny og interessant fôrvekst, fordi den gir raskere tilvekst på lam i forhold til beiting på tradisjonelle beiteblandinger. NLR Agder prøver derfor ut om sikori kan passe inn i et norsk driftsopplegg, og om veksten kan gi årvisse gode avlinger.

Skrevet av: georg.smedsland@nlr.no

Sikori er en urt i korgplantefamilien. Det er flerårige varianter som blir mest brukt i Storbritannia. Den kan dyrkes i renbestand eller tilsettes i engfrøblandinger. På New Zealand og i Storbritannia har interessen for arten skutt i været i de de seinere årene, spesielt med tanke på sluttfôring av lam. Sikori har høyt innhold av protein og mineraler, dessuten ser det ut som planta har en antiparasittær virkning. Dette til sammen gir raskere tilvekst på lamma i forhold til når de beiter på annet beitegras. Derfor anbefaler den Britiske storfe- og saueorganisasjonen EBLEX sine produsenter å bruke sikori i reinbestand, eller som innslag i enga, til sluttfôring av lamma.

Våre utprøvinger

Vi prøver ut to flerårige sorter som heter *Spardona* og *Puna II*. *Puna II* er den klart beste sorten per dags dato. Den gir størst avling og er mest varig. Samme resultater har de i Storbritannia også. Vi undersøker sortene både i reinbestand og isådd i ei engfrøblanding. Foreløpig har forsøksfeltet kun en overvintring bak seg. Vinteren 2014/15 var svært mild, og det var ingen utgang av sikorien denne vinteren. Sikori i reinbestand gir lavere avling enn tradisjonelle engfrøblandinger, ca 20 prosent lavere i våre forsøk. Sår en derimot sikori i ei grasfrøblanding får du ingen avlingsnedgang. Forsøk viser dessuten at en ikke trenger reinbestand for å oppnå den den gode tilveksten sikori forårsaker.

Dyrking

Sikori er kravstor til jorda om det skal bli gode avlinger. Den trives best på mineraljord med pH rundt 6 og minst middels innhold av fosfor og kalium. Planta er varmeelskende og er ikke spesielt tidlig om våren, veksten er derimot stor i sommermånedene. Den har en djup pålerot og er derfor sterk mot tørke. Responsen på nitrogengjødsling er god. For å utnytte avlingspotensialet, bør en derfor gjødsle etter hver slått eller avbeiting.

Det er bladene som er næringsrike, en må derfor ikke la plantene utvikle seg for langt før en slår eller beiter. Ved etablering av eng kan første avbeiting, slått eller pussing skje når sikorien har fått syv varige blad. Deretter er det slått eller beiting hver tredje til fjerde uke når sikorien er ca 20 cm høy. Da oppnår vi høg beite-kvalitet med typisk 25-30 prosent protein og 18-20 prosent aske. Får den vokse lenger så utvikler den stengler og blomstrer. Da faller kvaliteten raskt. Sikori tåler å bli beita hardt uten å ta skade. Kjøreskader og tråkkskader seinhøstes kan derimot ødelegge rota og føre til utgang.

Tester ensilering

I Storbritannia er sauedrifta i stor grad basert på innmark med vekselbeiting hver tredje til fjerde uke der sikori passer bra inn. I Norge sender vi sauen på fjellbeite, og vi trenger da sikorieng når sauen kommer hjem fra fjellet. I ett slikt system må minst en slått ensileres. Resultatet sålangt viser at det går, men det er litt krevende siden sikori i utgangspunktet har lågere tørrstoff og mye blad som lett kan gå tapt når en raker. En bør bruke ensileringsmiddel pg høy bufferkapasitet.

Sikori kan såes vår og høst, men en bør vente til temperaturen er over 12 grader. Dette for å sikre at sikorifrøene spirer raskt og en får en tett og ugrasfritt bestand. Såmengder er 600 gram per dekar i reinbestand og 25 prosent på vektbasis i en engfrøblanding.

Frø

Både Fellekjøpet Rogaland og Agder og Strand Unikorn har tatt inn noe sikori av sorten Puna II som de har for salg. Men en bør bestille tidlig skal en være sikker på å få frø.